T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2018 / 106
KARAR NO : 2018 / 107
KARAR TR : 26.02.2018

ÖZET: 5411 sayılı Kanunun 111. Maddesi göz önüne alındığında, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu işlemlerine karşı açılan davaları n İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S.B.
Vekili : Av. K.O.Ş.
Davalı : Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
Vekil i : Av. A.A.

O L A Y : Davacı dava dilekçesinde özetle; Kendisi, eşi ve kızı adına TMSF ye devredilen İmar Bankası mevduat hesaplarında bulunan paranın bilgileri dışında yurtdışı off shore hesaplara aktarıldığı, dolayısıyla paranın TMSF güvencesinde olması gerektiği halde başvurularına olumsuz cevap verildiğinden bahisle söz konusu hesaplarda bulunan paranın 03/07/2003 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte ödenmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

İstanbul (Anadolu) 7. Asliye Ticaret Mahkemesi: 06/02/2015 gün E:2015/170, K:2015/85 sayı ile "HMK 138.maddesi uyarınca mahkemenin görevli olması ile ilgili dava şartı dosya üzerinde incelenmiştir.

28/11/2013 Tarihli resmi gazetede yayınlanarak 28/05/2014 tarihinde yürürlüğe giren 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanunun 2.maddesinde "Bu kanun, her türlü tüketici işlemi ile tüketiciye yönelik uygulamaları kapsar" düzenlemesine yer verilip, 3. madde de ise tüketici işlemi tanımlanmış, mal ve hizmet piyasalarında kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla hareket eden veya onun adına ya da hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüketiciler arasında kurulan, eser, taşıma, simsarlık, sigorta, vekalet bankacılık ve benzeri sözleşmelerde dahil olmak üzere her türlü sözleşme ve hukuki işlemi ifadelerine yer verilmiştir. Bu düzenlemeler ile bankalar ve tüketiciler arasındaki bankacılık hizmetinden kaynaklanan her türlü ilişkinin artık tüketicinin korunması hakkındaki kanun kapsamına alınmış olduğunu açıkça göstermektedir. Ayrıca aynı kanunun 83.maddesinde de, taraflardan birinin tüketicinin oluşturduğu işlemler ile ilgili diğer kanunlarda düzenleme olması, bu işlemin tüketici işlemi sayılmasını ve bu kanunun görev ve yetkiye ilişkin hükümlerinin uygulanmasını engellemez" denilerek 6502 Sayılı Kanunun tüketici işlemlerinde mutlak uygulama alanı bulacağı ayrıca vurgulanmıştır. Yasanın yürürlüğü ise geçici 1 .madde de düzenlenmiştir.

6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 73.maddesinde de Tüketici Mahkemeleri düzenlenmiş ve Tüketici işlemleri ile tüketiciye yönelik uygulamalardan doğabilecek uyuşmazlıklara ilişkin davalarda tüketici mahkemeleri görevlidir denilmiştir.

6502 Sayılı Yasa kapsamında taraflar arasındaki ilişki tüketici işlemi olup Tüketici Mahkemeleri görevlidir" gerekçesiyle dava şartı yokluğu sebebi ile HMK 115/2.maddesi gereğince usulden REDDİNE, kararın kesinleşmesi tarihinden itibaren iki hafta içerisinde taraflardan birinin mahkememize başvurması halinde dosyanın görevli İstanbul Anadolu Tüketici Mahkemesine gönderilmesine karar vermiş, karar temyiz edilmiştir..

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi: 16.09.2015 gün ve E:2015/8598, K:2015/9362 sayı ile davalı vekilinin bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan hükmün ONANMASINA hükmetmiş, onama kararı doğrultusunda davacı vekili Tüketici Mahkemesine başvurmuştur.

Davalı vekilinin süresi içinde verdiği cevap dilekçesinde "Davanın idari yargının görev alanında görülmesi gerektiği, husumetten reddi gerektiği, aksi halde ülke sınırları içinde açılmış bir hesap bulunmadığından haksız davanın esastan reddine karar verilmesini" talep ettiği anlaşılmıştır.

İSTANBUL ANADOLU 3.TÜKETİCİ MAHKEMESİ:02.03.2017 gün ve E:2016/1194 sayılı ara kararıyla, "Dava şartlarının Yargıtay 11.H.D' nin göreve ilişkin onama ilamı gözetildiğinde bu aşamada tamam olduğu" gerekçesiyle görevlilik kararı vermiştir.

Davalı vekilinin idari yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolundaki süresi içerisinde verdiği dilekçe üzerine, dava dosyasının örneği Danıştay Başsavcılığına gönderilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI: "Anayasanın 125. maddesinde, idarenin her türlü eylem ve işlemine karşı yargı yolunun açık olduğu belirtildikten sonra, son fikrasında da idarenin kendi eylem ve işleminden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu hükme bağlanmış, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1. maddesinde ise; idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları; idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar, idari dava türleri olarak sayılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İptal ve tam yargı davaları" başlıklı 12 maddesinde, "İlgililer

haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştaya ve idare ve vergi mahkemelerine doğrudan doğruya tam yargı davası veya iptal ve tam yargı davalarını birlikte açabilecekleri gibi ilk önce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine, bu hususta kararın veya kanun yollarına başvurulması halinde verilecek kararın tebliği veya bir işlemin icrası sebebiyle doğan zararlardan dolayı icra tarihinden itibaren dava süresi içinde tam yargı davası açabilirler. Bu halde de ilgililerin 11 nci madde uyarınca idareye başvurma hakları saklıdır." hükmü yer almıştır.

Görüldüğü üzere, idare hukuku kuralları içinde kamu hizmetinin yürütülmesi amacıyla kamu gücü kullanılarak tek yanlı irade beyanıyla tesis edilen idari işlemler, idari eylemler ve idari sözleşmelerden doğan uyuşmazlıklar sebebiyle açılan davaların görüm ve çözümü İdari Yargının görev alanında bulunmaktadır.

Olay ve işlem tarihinde yürürlükte bulunan ve 1 Kasım 2005 tarih ve 25983 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 168/A maddesi ile yürürlükten kaldırılan ancak, bu Kanunun Geçici 11. maddesine göre uygulanmasına devam edilen 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun 15/1. maddesinde; bankalardaki tasarruf mevduatının kamu tüzel kişiliğini haiz "Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu" tarafından sigorta edileceği hükme bağlanmıştır.

Bankalara duyulan güveni arttırmak suretiyle tasarrufları korumak, mali piyasalarda güven ve istikrarı sağlamak amacıyla bankalardaki mevduatı güvence altına alan Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, kanunla kendisine verilen görevleri tek taraflı ve kamu gücünü kullanarak yaptığından idari faaliyet alanıyla ilgili uyuşmazlıkların idari yargıda görülüp çözümlenmesi gerekmektedir.

Davacının off-shore hesabındaki parasının Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu kapsamında olup olmadığına ilişkin uyuşmazlık idari yargının görevinde olup, davalı TMSF'nin görev itirazının reddi yolundaki İstanbul Anadolu 3. Tüketici Mahkemesi kararının kaldırılması gerekmektedir" görüşüyle 2247 sayılı Kanunun 10 ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine karar vermiş, 01.12.2017 tarih ve 2017/107 Esas sayılı üst yazısı ile Mahkememize gönderilmiş, 09.02.2018 tarihinde kayda girmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Suna TÜRE, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Turgay Tuncay VARLI'nın katılımlarıyla yapılan 26.02.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dava dosyası üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Danıştay Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde, davalı yönünden 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, TMSF' ye devredilen İmar Bankası mevduat hesaplarında bulunan davacı ve ailesine ait paranın bilgileri dışında yurtdışı off shore hesaplara aktarıldığı, dolayısıyla paranın TMSF güvencesinde olması gerektiği halde başvurularına olumsuz cevap verildiğinden bahisle söz konusu hesaplarda bulunan paranın 03/07/2003 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte ödenmesi istemiyle açılmıştır.

5411 sayılı Bankacılık Kanununun 12. Kısmında 111-142 maddeleri arasında düzenlenen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna İlişkin Hükümlerin 111. Maddesinde: "Bu Kanun ve ilgili diğer mevzuat ile verilen yetkiler çerçevesinde tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması amacıyla, mevduatın ve katılım fonlarının sigorta edilmesi, Fon bankalarının yönetilmesi, mali bünyelerinin güçlendirilmesi, yeniden yapılandırılması, devri, birleştirilmesi, satışı, tasfiyesi, Fon alacaklarının takip ve tahsili işlemlerinin yürütülmesi ve sonuçlandırılması, Fon varlık ve kaynaklarının idare edilmesi ve Kanunla verilen diğer görevlerin ifası için kamu tüzel kişiliğini haiz, idarî ve mali özerkliğe sahip Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu kurulmuştur" hükmü yer almıştır.

Dosyanın tetkikinden; Davacının kendisinin ve ailesinin mevduat hesabı bulunduğu İmar Bankasındaki paranın bilgi ve istemleri dışında yurtdışı off shore hesaplara aktarıldığı, Bankanın devredildiği TMSF nin paranın iadesine ilişkin taleplerine olumsuz cevap verdiği, bunun üzerine söz konusu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İdare hukuku kuralları içinde kamu hizmetinin yürütülmesi amacıyla kamu gücü kullanılarak tek yanlı irade beyanıyla tesis edilen idari işlemler, idari eylemler ve idari sözleşmelerden doğan uyuşmazlıklar sebebiyle açılan davaların görüm ve çözümü İdari Yargının görev alanında bulunmaktadır.

Yukarıda alıntılanan 5411 sayılı Kanunun 111. Maddesinden de anlaşılacağı üzere, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun, olayda kanunla kendisine verilen görev uyarınca tek taraflı ve kamu gücünü kullanarak hareket ettiği görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle dava konusu uyuşmazlığın idari yargıda görülüp çözümlenmesi gerekmekte olup, Danıştay Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile İstanbul (Anadolu) 3. Tüketici Mahkemesinin, davalı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin 02.03.2017 gün ve E:2016/1194 sayılı kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Danıştay Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile İstanbul (Anadolu) 3. Tüketici Mahkemesinin, davalı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin 02.03.2017 gün ve E:2016/1194 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA, 26.02.2018 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Suna TÜRE

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali ÖĞÜŞ	Süleyman Hilmi AYDIN	Turgay Tuncay VARLI